

Blik på kvindeportrætter

👤 Udskoling

🕒 Under 1 lektion

I denne opgave sætter vi særligt fokus på værket 'En ægyptisk pottesælgerske ved Gizeh' af Elisabeth Jerichau Baumann. Værksamtalen og opgaven åbner op for samtaler om normer, iscenesættelser og stereotyper, som eleverne evt. oplever i deres hverdag eller lægger mærke til i forskellige medier.'

Sammenlign værkerne

🕒 15 minutter

Med udgangspunkt i værket 'En ægyptisk pottesælgerske ved Gizeh' skal eleverne sammenligne pottesælgersken med kvinderne fra de andre værker fra perioden. Vær opmærksomme på hvordan I i klassen eksempelvis taler om orientalisme, så nogle elever i klassen ikke oplever at blive eksotiserede.

- Vi har samlet en række portrætter af kvinder fra slutningen af 1800-tallet fra SMK's samlinger.
- To og to kan eleverne sammenligne, hvordan kvinder fra det danske borgerskab blev iscenesat i kontrast til pottesælgersken fra Gizeh.
- Lav en opsamling. Hvilke ligheder og forskelle så I?

Værker

Elisabeth Jerichau Baumann, *Forfatterinden Emma Kraft* (1834-1881).

Bertha Wegmann, *Anna Seekamp. Kunstnerens søster* (1882).

Fritz Syberg, *Portræt af Anna Syberg* (1896).

Vilhelm Hammershøi, *Ida Ilsted, senere kunstnerens hustru* (1890).

Vilhelm Hammershøi, *Stående nøgen kvinde* (1890).

I skal bruge

- Værkerne
- Papir
- Blyant

En ægyptisk pottesælgerske ved Gizeh

Elisabeth Jerichau Baumann

Et direkte blik

Den unge kvinde sidder i skyggen af en teltdug. Benene og armene falder afslappet ud til siderne, og hun støtter den ene albue mod en bunke farverige, orientalske tæpper. Hendes blik møder os åbent, nysgerrigt men måske også udfordrende? Ansigtet er i skygge, mens lyset spiller henover hendes krop klædt i halvt gennemsigtigt stof. Tunge smykker pryder hendes håndled, hals og pande. Bag hende står rækker af store lerpotter. Udenfor teltdugen rejser ørkenstøvet sig. Blå, dybrøde og gyldne farver går igen over hele billedfladen.

Orientalisme set med en kvindes øjne

I 1800-tallets Europa var det på mode med motiver fra Mellemøsten, eller Orienten. Vestlige kunstnere – og deres publikum – var fascinerede af, hvad de opfattede som orientalske menneskers eksotiske udseende, dragter, skikke og levevis. Normalt var kunstnerne mænd og motiverne ofte smukke kvinder uden særlig meget tøj på, som blev købt af mænd og set af mænd. Her er det imidlertid en kvinde fra Vesten, der maler en kvinde fra Ægypten, og man

kan spørge sig selv om det gør en forskel for beskuerens møde med værket? Kunstneren rejste i 1869-79 og 1874-75 rundt i Tyrkiet, Grækenland og Ægypten.

En moderne kvinde

Baumann var en usædvanlig kunstner for sin tid. Født i Polen og uddannet i Tyskland havnede hun i Danmark, fordi hun blev gift med billedhuggeren Jens Adolf Jerichau. Her blev hendes malestil opfattet som "udansk", og hun blev ringeagtet som kvinde, fordi hun satsede på sin kunstneriske karriere, rejste ud i verden og arbejdede, i stedet for at blive hjemme og være husmor for sin mand og ni børn.

Inspirationsord

- Kvindelige kunstnere
- Orientalisme
- Blikket
- Kroppen
- Eksoticisme
- Varme farver
- Kønsroller

[Se mere om kunstneren i denne video.](#)

Brevveksling

- Eleverne arbejder i grupper på 4 og skal i denne opgave lave en brevveksling mellem pottesælgersken og en af kvinderne fra det danske borgerskab.
- I brevet kan eleverne komme omkring nogle af disse benspænd:

Beskriv det sted kvinderne befinder sig

Beskriv hvad der er sket lige inden situationen på malerierne

Beskriv noget kvinderne er glade for eller sætter pris på

Beskriv noget kvinderne er trætte af eller finder problematisk

Beskriv deres ønsker og drømme for fremtiden

Forslag til opsamlende spørgsmål

- I hvor høj grad er vi med til at skabe vores egen identitet?
- Hvordan er ens egne forventninger eller andres forventninger med til at påvirke, hvad man gør og siger i forskellige situationer
- Oplever eleverne, at der er forskel på, hvad der forventes af forskellige mennesker afhængig af køn eller alder?

I skal bruge

- Kunstværker
- Papir
- Blyant